

der er ved at blæse op, kunde blæse endnu stærkere, saa at man kunde komme hincanden i Møde. Vel ere vi kloge herhjemme, forfærdelig kloge paa mange Omraader, men naar man ser, hvorledes man bærer sig ad i Udlandet, synes det dog at maatte gaa op for Mindretallet, der ser en Ulykke i, at der er en Industri herhjemme, at Ulykken ikke er saa stor, som man mener. Selv Mindretallet har dog undertiden maattet anerkende, at Industrien paa enkelte Omraader har ikke alene sin Berettigelse, men til Dato ogsaa kan bringe Lykke og Velsignelse. Mindretallet holder ellers altid paa, at Landbruget er Landets Hovederhverv og næsten det eneste naturlige Erhverv, det eneste Erhverv, der har Eksistensberettigelse herhjemme. Jeg vil indrømme, at det er vort Hovederhverv, og at det er det, som fortjener al mulig Støtte, og vi støtte det derfor ogsaa efter Eyne paa alle mulige Maader. Det ærede Medlem sagde, at han betragtede som kunstigt Erhverv alt, som ikke kunde staa paa egne Ben, men trængte til Statens Støtte; men saa begynder jeg at blive en Smule mistænksom, om ikke ogsaa Landbruget er et kunstigt Erhverv. Det lader nemlig ikke til, at Landbruget saa udmærket kan staa paa sine egne Ben, det møder stadig med Andragender om Støtte, nu paa et Punkt, og nu paa et andet; men dog sidder Landbruget forfærdelig haardt og trykket i det, det kan ikke klare sig eller staa paa egne Ben trods de overordentlig gode Eksistensbetingelser, som det har. Det bliver altsaa et kunstigt Erhverv ligesom Industrien, hvis den ærede Ordfører skal staa til Troende. Med Hensyn til, at Landbruget i Frihandelen har haft en ganske fortrinlig allieret, vil jeg sige, at Frihandelen kan idealistisk set være noget ganske udmærket; men det er dog vist et stort Spørgsmaal, om Landbruget i Længden vil vise sig at være bedst tjent dermed. Ogsaa i den Hensende blæser der en anden Luftning op. Det glæder mig at se, at samtidig med, at det ærede Medlem i Gaar udtalte, at en Forhandling om en Landbrugstold var aldeles umulig i en offentlig Forsamling, er der oppe i Thy eller deromkring holdt et Møde, hvor 3—400 Landbrugere udtalte sig for Landbrugets Toldbeskyttelse. Det viser, at der dog lever en Smule Varme for den Sag, og samtidig begynder Landbrugets Repræsentanter her i Rigsdagen at tale om, at vi maaske dog vilde være bedst hjulpe, om vi bleve lidt beskyttede mod Udlandets Overproduktion. Der er blevet talt om, at vi ikke skulde

fordyre den fattige Befolknings Levnedsmidler, og det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Mundberg) sagde, at Udvalgets Ændringer ville i saa Hensende bringe Fordyrelse paa flere Punkter. Jeg skal dertil sige, at det forekommer mig, at man hellere maa skaffe gode Betingelser for Arbejderne, saa at de blive i Stand til at købe de lidt dyrere indenlandske Livsforbrødenheder, end lave det saaledes, at de ikke ere i Stand til at købe de billigere udenlandske. Efter det ærede Mindretals Forslag ville Forholdene for vore Arbejdere herhjemme blive alt andet end lyse og lykkelige. Det ærede Medlem for Kjøbenhavn har varmt talt Arbejdernes Sag, og den Karakteristik, som det ærede Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal) gav af Fabrikarbejderne, passer heller ikke ganske efter det, som vi i sin Tid saa i Toldkommissionen, de have langt bedre Forhold paa de fleste Fabrikker, end der tilnærmelsesvis kan bydes dem under de nuværende Forhold paa Landet. Dog det skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Jeg skal blot anføre, at det ærede Medlem i Toldkommissionen udtalte sig i en noget anden Retning angaaende Landbrugets Stilling. Han siger der (Bog A, p. XLIV): „Selvfølgelig vil Mindretallet — hvortil det ærede Medlem hører — ikke benægte, at der hos Dele af Befolkningen findes større Skatteevne nu, end da Toldloven blev givet; men man kan dog ikke undlade i Forbindelse dermed at fremhæve, at hvad Landets Hovederhverv, Landbruget, angaar, da er Skatteevnen utvivlsomt mindre nu end i 1863“. Det lader altsaa ikke til, at han der roser Landbrugets Stilling, da dets Skatteevne nu er mindre end i 1863. Jeg skal slutte med at sige — hvad der allerede blev gjort opmærksom paa ved 1ste Behandling — at England, der har et Indførselsoverskud, ikke er saa glad derved, medens Amerika, der er i stærk Fremgang, i 1897—98 har haft et Udførselsoverskud paa 2300 Mill. Kr. Hvorfor skal man blive ved — jeg havde nær sagt — med at tærsk Langhalm paa, hvad der er til Gavn eller Skade for et Land; det maa vi dog alle kunne blive enige om, at naar man skaber gode, lykkebringende Livsbetingelser for Arbejderne herhjemme, skabe vi ogsaa gode Livsbetingelser for Landets Hovederhverv. Kunne vi naa til en Overenskomst paa den Maade, at vi ikke forringe Industriens Toldbeskyttelse og samtidig sørge for at støtte vort Landbrug, tror jeg, at man — man kan saa gerne fortælle, vi hjælpe dem begge paa kunstig Vis — kan komme til et Resultat; men efter hvad vi